

henlagt til kirkelige Formaal, er gaaet over til andre Formaal. Jeg har selv deltaget i denne Lovgivning og billiger den derfor, men ud fra den Betragtning, at det ikke var muligt at bevare Jorderne til kirkelige Formaal, fordi Præsterne — og det samme gælder paa en anden Linie for Skolens, Lærernes Vedkommende — ikke vilde beholde dem. Det kunde meget vel have formet sig saadan, hvis det danske Præsteskab — jeg maa sige paa en anden Linie Lærerne — havde opfattet dette Jordegods som noget værdifuldt, som noget, man skulde værne om, pleje og udvikle. Men saaledes har man ikke opfattet det. Man har opfattet det som en Byrde, som noget, man skulde se at komme af med hurtigst muligt. Man har foretrukket at sidde som Statsfunktionærer i smaa Funktionærboliger rundt omkring i Landet og have hele sin Tid, som det kaldes, tilovers til aandelige Formaal fremfor at sidde i Præstegaarde og sidde fast paa Jorden midt i den Befolkning, man skulde virke imellem, selv om man skulde bruge noget af sin Tid til et saa verdsligt, men dog oprindeligt Formaal som det at dyrke Jorden. Jeg tror, at man her i sin Tid har begaaet en stor Fejl fra Præsternes Side, men den er nu begaaet, der er ikke noget at gøre, de vilde ikke have med dette Arbejde at gøre, de har gjort sig umulige til den Opgave. Derfor har jeg ogsaa deltaget i den Lovgivning, der gik ud paa at tage disse Jorder fra Kirken og føre dem over til nyttigere Formaal. Tilbage er blevet nogle Kapitalværdier, der altid er relative Værdier og ikke har nær saa megen blivende Karakter, som Jord altid har. Men ogsaa Spørgsmaal om det økonomiske maatte tages op til Overvejelse, hvis man virkelig vilde gaa til at rejse Spørgsmaalet om en Adskillelse mellem Stat og Kirke.

Hvis jeg nu ser paa det Forslag om Nedsættelse af et Udvalg, der her foreligger, og tager under Overvejelse, om dette Udvalg har den rigtige Sættelse, om det vil være vel egnet til at løse de to Spørgsmaal, der er henlagt til det, kommer jeg til det Resultat, at saaledes som Udvalget er sammensat, vil det være særdeles vel egnet til at stille Forslag om og drøfte et andet Forhold mellem Stat og Kirke, det vil sige Forberedelsen af en Kirkeforfatning. Men denne er mit Parti og jeg Modstandere af, og derfor kan vi ikke billige den Sættelse, Udvalget har. Der vil i dette Udvalg paa Forhaand være sikkert Flertal for en Kirkeforfatning. Derfor undrer det mig ogsaa, at den højtærede Minister har kunnet gaa med til at fore-

slaa en saadan Sættelse. Det undrer mig ikke, at Ministeren vil lade Rigsdagen vælge 8 Medlemmer. Det undrer mig mere, at Ministeren mener, at Menighedsraadene er den rette Organisation til at vælge andre 8 Medlemmer, ud fra den Opfattelse, den højtærede Minister i alt Fald for ikke mange Aar siden havde af Menighedsraadenes Betydning, saaledes som de er valgt. Hvis Menighedsraadene blev valgt ved frit Valg paa samme Maade som alle andre offentlige Ombud, blev valgt af Folkekirkens Medlemmer, det vil sige, at alle Folkekirkens Medlemmer var optaget paa Valglisten, og alle de, der ved Valget vilde give deres Interesse til Kende ved at gaa hen og afgive Stemme, kunde komme til at afgive Stemme, vilde Menighedsraadene være et godt Udtryk for de menige Vælgere indenfor den danske Folkekirke. Men saaledes er det jo ikke. Jeg skal ikke ved denne Lejlighed komme ind paa den Diskussion, der tidligere har været ført herom, men blot pege derpaa. Som den højtærede Minister udtalte, da vi i 1922 drøftede Menighedsraadene, mener ogsaa jeg, at Menighedsraadene ikke har tilstrækkelig bred Fod i Befolkningen at staa paa, til at de med Rette kan benyttes til at vælge saadanne 8 Medlemmer. Den højtærede Minister udtalte den Gang, at disse Love vilde aldrig faa nogen virkelig Betydning eller Rod i Befolkningen, uden at Arbejderpartiet i stor Udstrækning deltager i Valgene. Lidt før i samme Tale havde den højtærede Minister sagt, at Arbejderbefolkningen ikke har kunnet forsone sig med den middelalderlige Maade at faa Valget paa og derfor ikke har deltaget i Valgene. Og det sidst afholdte Menighedsraadsvalg forandrer ikke saa forfærdelig meget heri. Jeg tror, at man stadig maa kunne sige, som den højtærede Minister da sagde, at Menighedsraadene ikke er et fuldgyldigt Udtryk for de menige Medlemmer indenfor Folkekirken, fordi en saa stor, ja, langt den største Del af Folkekirkens Medlemmer, der betaler Skat til Folkekirken, benytter Folkekirken, som den nu en Gang benyttes af Befolkningen, ikke har nogen Repræsentation gennem de Menighedsraad, der er valgt. Men dernæst foreslaar den højtærede Minister, at 5 Medlemmer af Udvalget skal vælges af nogle, saa vidt jeg kan se, ret tilfældigt valgte Sættelse, Organisationer, Foreninger, eller hvad man nu skal kalde dem, med kirkelige Formaal. Der er foreslaaet Kirkeligt Samfund af 1898. Hvad staa der bagved dette Samfund? Hvor mange Medlemmer har det?